

**Obudowa Multimedialna
Doradztwa Zawodowego**

Z A W Ó D

Bibliotekarz

Informacja zawodoznawcza dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

I. Zawód bibliotekarz.....	3
II. Czy wiesz, czym zajmuje się bibliotekarz?	5
III. Czy wiesz, jakich narzędzi używa bibliotekarz podczas swojej pracy?.....	8
IV. Co potrafi bibliotekarz?	9
V. Czy wiesz jak wygląda biblioteka?	12
VI. Co zrobić, by zostać bibliotekarzem?	13
VII. Zakończenie	13
VIII. Rozwiązania do zadań	14

I. Zawód bibliotekarz

BIBLIOTEKARZ

Bibliotekarz pracuje w bibliotece – miejscu, w którym można wypożyczyć na krótki okres przede wszystkim książki, ale również czasopisma i filmy. Do jego głównych zadań należy przyjmowanie zamówień od czytelników, pozyskiwanie nowych książek i prowadzenie spisu wszystkich pozycji dostępnych w księgozbiorze. Czasami zdarza się, że spóźnialski czytelnik nie oddaje wypożyczonej książki w terminie, a wtedy do zadań bibliotekarza należy również przypominanie mu o zaległości. Część zbiorów biblioteki dostępna jest dla czytelników jedynie na miejscu, w części biblioteki zwanej czytelnią, nad którą pieczę trzyma oczywiście bibliotekarz.

Bardzo mile widziane jest przez czytelników, gdy bibliotekarz potrafi doradzić niezdecydowanym osobom wybór odpowiedniej książki. Zdarza się, że ktoś ma ochotę przeczytać jakąś powieść, jednak nie wie, którą konkretnie – wtedy oczytany bibliotekarz może wesprzeć swojego klienta, pomagając mu w wyborze, lub polecając nieznaną mu wcześniej pozycję.

Raz na jakiś czas w bibliotece należy przeprowadzić kontrolę wszystkich dostępnych książek oraz sprawdzić, czy są one przechowywane w odpowiednich miejscach. Fachowo takie działanie nazywa się „skontrum zbiorów bibliotecznych”, a dokonuje go oczywiście bibliotekarz. Trzeba wiedzieć, że utrzymywanie porządku to jedna z najważniejszych zasad prowadzenia biblioteki. Bez tego znalezienie wybranej książki byłoby praktycznie niemożliwe.

Czasami bibliotekarz organizuje wieczorki autorskie, lub warsztaty oraz konkursy dla dzieci, by zachęcić ludzi do czytania i korzystania z dóbr biblioteki. Bywa również, że urządza on specjalne zbiórki książek niepotrzebnych ich właścicielom, ponieważ dzięki nim biblioteka w tani i łatwy sposób może poszerzyć swój księgozbiór.

Praca bibliotekarza jest dość spokojna, ale bardzo ciekawa. Z całą pewnością świetnie odnajdą się w niej wszystkie „mole książkowe”, czyli osoby, które uwielbiają czytać.

Czy wiesz, że...

kiedy długo używana w bibliotece książka zostaje zniszczona, nie wyrzuca się jej, tylko przekazuje do introligatorni - specjalnego miejsca, gdzie książka jest naprawiana i oddawana do ponownego użytku.

Czy wiesz, że...

spis materiałów dostępnych bibliotece nie zawsze prowadzony był na komputerze? Kiedyś, kiedy nie istniały jeszcze urządzenia elektroniczne, do prowadzenia katalogu używano specjalnego mebla przypominającego nieco komodę z wieloma małymi szufladkami. W szufladkach znajdowały się posortowane alfabetycznie kartki z tytułami i autorami materiałów, a także numery regałów, na których można było je znaleźć. Do dzisiaj w niektórych bibliotekach można zobaczyć tradycyjne katalogi.

II. Czy wiesz, czym zajmuje się bibliotekarz?

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA
NA KSIĄŻKI

UDZIELA INFORMACJI
O KSIĘGOZBIORZE BIBLIOTEKI

DBA O PORZĄDEK
W KSIĘGOZBIORZE

PILNUJE, BY KSIĄŻKI BYŁY
ODDAWANE W TERMINIE

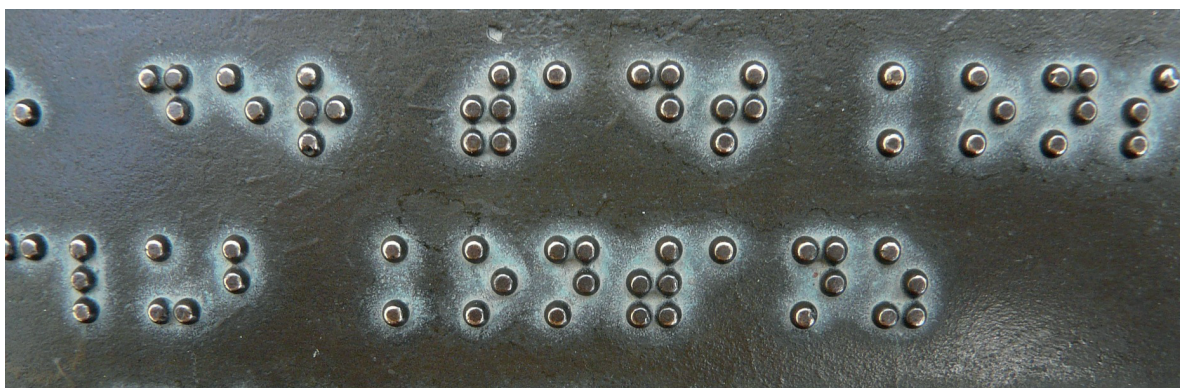
Zadanie 1.

W ramce poniżej znajdź 5 ukrytych wyrazów mówiących, co można znaleźć w bibliotece.

F	S	O	L	F	N	J	K	U	G	C
I	B	Ś	P	K	P	H	A	I	B	Z
L	U	R	L	S	W	G	T	K	Z	Y
M	A	H	K	I	M	F	A	L	W	T
Y	T	C	Y	Ą	N	D	L	H	A	E
G	K	D	I	Ż	R	S	O	J	R	L
M	S	A	O	K	Ó	J	G	D	F	N
R	L	F	C	I	F	Z	I	A	Y	I
Z	Ę	I	T	Y	K	T	O	C	I	A
C	Z	A	S	O	P	I	S	M	A	P

Czy wiesz, że...

nico ponad sto lat temu, na przełomie dziewiętnastego i dwudziestego wieku, bibliotekarstwo stało się na tyle powszechne, że zaczęły powstawać specjalne biblioteki dla niewidomych? Przechowywane w nich dzieła były napisane alfabetem Braille'a, który umożliwia czytanie ludziom pozbawionym wzroku lub niedowidzącym. Litery tego alfabetu są specjalnymi wypustkami na papierze lub innym materiale. Niewidomi odczytują je za pomocą dotyku. Poza książkami dla niewidomych, zapiski w tym alfabetcie można również znaleźć na przykład na przyciskach w autobusach, czy na niektórych tablicach pamiątkowych.

Opowieść bibliotekarki Pauliny

Pamiętam, jak kiedyś przyszła do mnie ośmioletnia dziewczynka Marysia z mamą. Pracuję w bibliotece dla dzieci, więc nie byłaby to wcale niezwykła sytuacja, gdyby nie to, że dziewczynka żadnej książki wypożyczać nie chciała. Jak się okazało, Marysia nie znosiła czytania, a jej mama bardzo chciała w jakiś sposób ją do niego przekonać. Tutaj pojawiła się prośba o mnie, bym wyszukała książkę, którą dziewczynka chciałaby przeczytać.

Sprawa wcale nie była prosta. Na każdą zaproponowaną przeze mnie pozycję ośmiolatka kręciła głową. Nie podobały jej się opowiadania o księżniczkach, przygody marynarzy ani zbiory baśni. Powoli kończyły mi się pomysły. Gdy w akcie rozpaczki zasugerowałam jej lekturę książki o przepisach rowerowych, prychnęła tylko i znacząco uniosła brwi. Pomyślałam, że to zadanie wcale nie będzie takie łatwe, jak sądziłam! Bywało, że przychodziły do mnie dzieci niechętnie do czytania, jednak z reguły któreś opowiadanie wreszcie przykuwało ich uwagę na dłużej.

Po kolejnych dziesięciu minutach bezowocnych poszukiwań już miałam się poddać, gdy moją uwagę zwrócił niewielki regał w kącie biblioteki. Nie stały na nim tradycyjne książki, a komiksy. Choć nie byłam pewna, czy zainteresują one dziewczynkę, nie miałam już innych opcji. Zaprowadziłam Marysię pod regał z komiksami, z nadzieją, że choć one przypadną jej do gustu. I wtedy stało się coś niezwykłego: dziewczynka wzięła jeden z komiksów do ręki i uśmiechnęła się! Powiedziała mi, że chciałaby go wypożyczyć, a potem zabrała z półki jeszcze kilka tomów i wszystkie zaniósła do mojego biurka, by udokumentować ich wypożyczenie. Moja misja zakończyła się sukcesem, a Marysia od tamtej pory wracała do mojej biblioteki jeszcze wiele razy po kolejne części komiksów. Z czasem zaczęła sięgać również po tradycyjne książki i dzisiaj, jako dwudziestolatka, jest prawdziwym mołem książkowym. Teraz chodzi już do bibliotek dedykowanych dorosłym czytelnikom, ale nieraz wpada do mnie na herbatę, by wspominać ten dzień, w którym po raz pierwszy sięgnęła z własnej woli po książkę.

Czy wiesz, że niektóre biblioteki udostępniają spis swoich zbiorów przez Internet?

Czytelnicy mogą sprawdzić, czy poszukiwana przez nich książka znajduje się w posiadaniu danej biblioteki oraz czy jest aktualnie dostępna. Książki można często także zamawiać przez Internet. Wtedy bibliotekarz przygotowuje je dla czytelnika, który odbiera je w ustalonym terminie. Jeśli poszukiwana przez czytelnika książka jest aktualnie wypożyczona przez kogoś innego, można się ustawić w kolejce do jej wypożyczenia

III. Czy wiesz, jakich narzędzi używa bibliotekarz podczas swojej pracy?

Bibliotekarz używa:

Komputera do katalogowania książek i kontrolowania zbiorów bibliotecznych.

Drabiny, która może się przydać, żeby sięgnąć po wysoko ustawione książki.

Tradycyjnego katalogu (czyli spisu wszystkich materiałów) z szufladkami poukładanymi alfabetycznie (w niektórych bibliotekach są one już zastąpione przez komputery).

Zadanie 2.

Jakim alfabetem podpisany jest przycisk na zdjęciu?

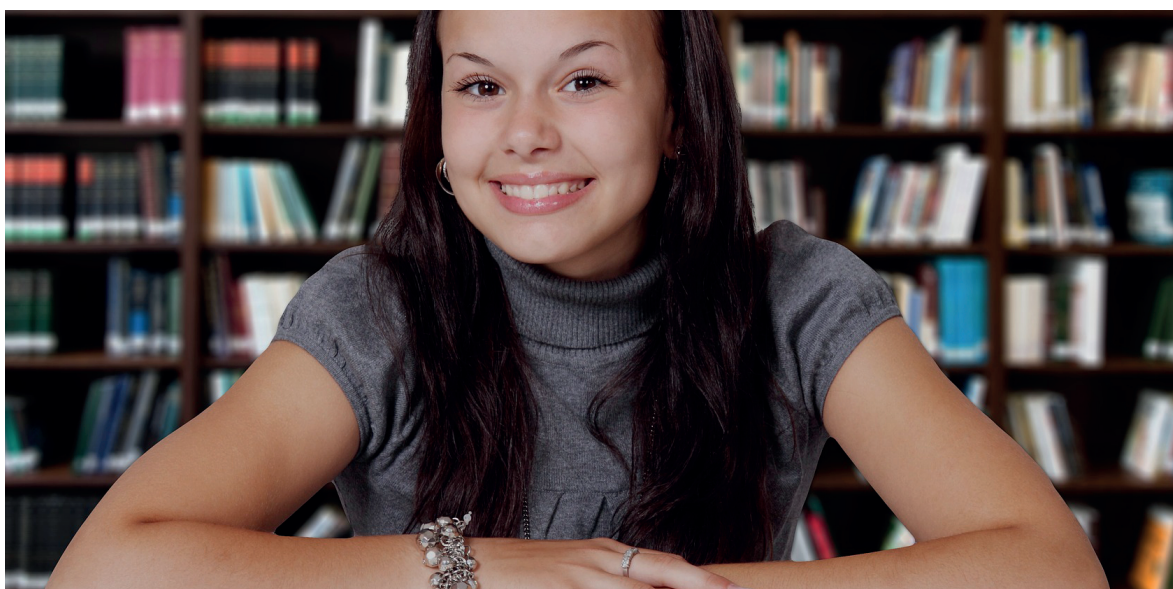
Odpowiedź:

To jest alfabet .....

IV. Co potrafi bibliotekarz?

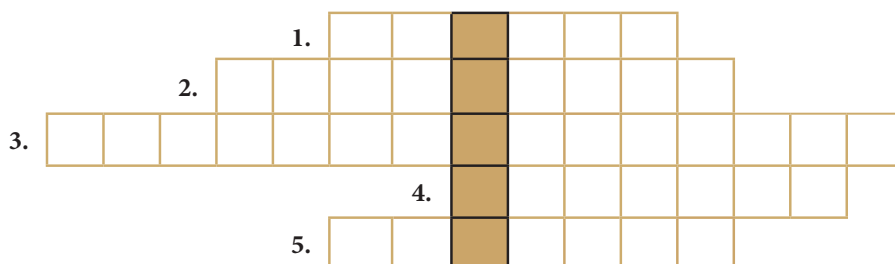
W pracy bibliotekarza można nauczyć się:

- jak wskazać klientowi miejsce każdej książki, nawet gdy znajduje się ona w najbardziej odległych częściach biblioteki,
- jak przyjmować zamówienia na książki oraz inne dostępne w bibliotece materiały zatwierdzone do wypożyczenia,
- jak przyjmować oraz rejestrować nowe materiały (np. książki, czasopisma, dokumenty, płyty),
- jak rejestrować wypożyczenia materiałów dostępnych w bibliotece, aby zawsze było wiadomo, u kogo znajduje się dana książka,
- jak przeprowadzać kontrolę (skontrum) zbiorów bibliotecznych,
- jak tworzyć bazy danych,
- jak obsługiwać specjalistyczne programy komputerowe.

Zadanie 3.

Rozwiąż krzyżówkę związaną z pracą bibliotekarza. Odczytaj hasło w kolumnie oznaczonej kolorem.

1. Dzień, przed którym książka powinna zostać zwrócona do biblioteki.
2. Klient biblioteki.
3. Miejsce, w którym naprawiane są zniszczone książki.
4. Twórczyni książki.
5. Zewnętrzna osłona książki, na której napisany jest z reguły jej tytuł.

Zadanie 4.

Rozszyfruj informację zapisaną kodem, a otrzymasz nazwę jednego z pomieszczeń znajdujących się w bibliotece.

Oto ten kod:

Tutaj napisz przetłumaczony tekst z języka kodu:

.....

.....

.....

V. Czy wiesz jak wygląda biblioteka?

W bibliotece znajduje się wiele regałów, na których stoją książki podzielone tematycznie i ustawione w szyku alfabetycznym.

W niektórych bibliotekach znajduje się wydzielone pomieszczenie zwane czytelnią, przeznaczone do przeglądania zbiorów biblioteki na miejscu. Stoły w czytelni często są wyposażone w lampki, a czasami także w komputery.

Czy wiesz, że?

Największą biblioteką w Polsce jest Biblioteka Narodowa w Warszawie? Posiada ona prawie 9 milionów pozycji w swoim katalogu. Z kolei największą biblioteką na świecie jest Biblioteka Brytyjska znajdująca się w Wielkiej Brytanii. Posiada ona około 150 milionów dokumentów, w tym około 14 milionów książek.

VI. Co zrobić, by zostać bibliotekarzem?

Aby zostać bibliotekarzem, trzeba mieć średnie wykształcenie, czyli ukończyć szkołę podstawową i szkołę ponadpodstawową oraz zdać maturę.

Istnieją specjalne studia bibliotekoznawcze, na które można pójść po zdaniu egzaminu maturalnego w celu zdobycia głębszej wiedzy na temat tego zawodu, jednak nie są one obowiązkowe.

VII. Zakończenie

Praca bibliotekarza jest bardzo ciekawa, szczególnie dla ludzi, którzy wśród książek czują się jak ryba w wodzie. Przydaje się w niej odczytanie i duża wiedza na temat najróżniejszych gatunków literackich. Praca w bibliotece to również praca z ludźmi. Warto więc być cierpliwym i miłym, a w zamian można cieszyć się wdzięcznymi uśmiechami czytelników. Na tym stanowisku z pewnością świetnie odnajdzie się każdy mol książkowy.

VIII. Rozwiązania do zadań

Zadanie 1.

F	S	O	L	F	N	J	K	U	G	C
I	B	Ś	P	K	P	H	A	I	B	Z
L	U	R	L	S	W	G	T	K	Z	Y
M	A	H	K	I	M	F	A	L	W	T
Y	T	C	Y	Ą	N	D	L	H	A	E
G	K	D	I	Ż	R	S	O	J	R	L
M	S	A	O	K	Ó	J	G	D	F	N
R	L	F	C	I	F	Z	I	A	Y	I
Z	Ę	I	T	Y	K	T	O	C	I	A
C	Z	A	S	O	P	I	S	M	A	P

Zadanie 2.

Odpowiedź: To jest alfabet Braille'a.

Zadanie 3.

1.	T	E	R	M	I	N									
2.	C	Z	Y	T	E	L	N	I	K						
3.	I	N	T	R	O	L	I	G	A	T	O	R	N	I	A
4.	A	U	T	O	R	K	A								
5.	O	K	Ł	A	D	K	A								

Zadanie 4.

Hasło: Czytelnia

Informacja zawodoznawcza dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

